

Hyvät toimintatavat parantavat sikalan tautisuojausta

ELL Kati Näsärö, Suojaa SiKana –hanke

Tautisuojauswebinaari 17.12.2020 ja 28.1.2021

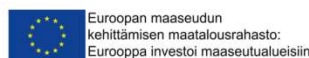
Mitä varten tautisuojaus on?

A.) Vakavat, lakisääteisesti vastustettavat taudit

B.) Elinkeinoon vastustamat taudit

C.) Yleisesti tuotannossa esiintyvät sairaudet

Turvaa tuotantosi – Trygga din produktion.

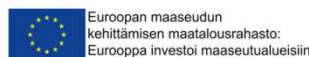

Suojaa
SiKana

Eläintautien kustannukset vs. tautisuojauksen kustannukset

- Eläintaudit aiheuttavat aina merkittäviä kustannuksia
 - + Lääkityskulut
 - + Lisääntynyt työ
 - Kuolleisuus
 - Heikentynyt kasvu
 - Rehuhyötysuhde
- Mikä on tautisuojauksen arvo?

Turvaa tuotantosi – Trygga din produktion.

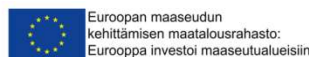

Suojaa
SiKana

Hyvät toimintatavat

- Toimintamallit suunniteltava toimiviksi, jotta niistä tulee rutiini, josta ei luisteta
- Hyvä lopputulos voidaan saavuttaa useilla eri keinoilla, hae omaan sikalaan toimivia ratkaisuja, pyydä apua suunnittelussa
- Pienillä muutoksilla voi olla suuri vaikutus, Biocheck auttaa näkemään muutoksen

Turvaa tuotantosi – Trygga din produktion.

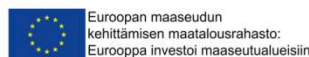
Suojaa
SiKana

Mitä ovat hyvät toimintatavat?

- Mistä riski syntyy ja kuinka se hallitaan?
- Kuinka taudinaiheuttajat pääsevät sikalaan?
- Kuinka taudinaiheuttajat leviävät sikalan sisällä?

➤ Näiden tapahtumien estäminen

Turvaa tuotantosi – Trygga din produktion.

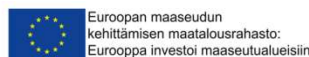
Suojaa
SiKana

Tänään aiheina

- Oman toiminnan vaikutukset tautiriskienhallintaan
- Ihmiset
- Eläinkuljetusautot
- Raadot
- Rehu
- Estä leviäminen sikalan sisällä

Nämä tekijät eivät ole korkeimman tautiriskin tekijöitä vaan sikalan toimintaan liittyviä asioita, joihin liittyvään eläintautiriskiinkin voidaan helposti vaikuttaa omalla toiminnalla!

Turvaa tuotantosi – Trygga din produktion.

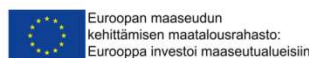
Suojaa
SiKana

Ihmiset

- Voivat tuoda mukanaan taudinaiheuttajia
- Vierailijoita varten
 - Ovet lukossa
 - Oveen kyltti, jossa tilan yhteystiedot
 - Selkeä tautisulku ja kirjalliset ohjeet

Turvaa tuotantosi – Trygga din produktion.

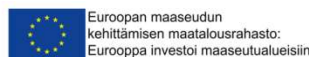

Suojaa
SiKana

Tautisulku

- Tarkoituksena estää taudinaiheuttajien kulkeutuminen sikalan ulkoa sisälle
- Riski pienenee huomattavasti, kun...
 - Vaihjetaan vaatteet JA
 - Vaihjetaan jalkineet JA
 - Pestään ja desinfioidaan kädet
- Oikean käytön varmistaminen – selkeä raja puhtaan ja likaisen puolen välille
- Tulee käyttää aina, kun poistutaan sikalasta

Turvaa tuotantosi – Trygga din produktion.

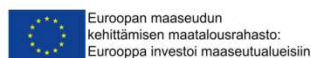
Suojaa
SiKana

Toimiva tautisulku

Eläinten Terveys ETT ry

Turvaa tuotantosi – Trygga din produktion.

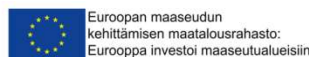

Suojaa
SiKana

Desinfiointialtaat – miksi ei?

- Maailmalla käytetään, ei suositella Suomessa
- Toimiva desinfiointi edellyttää
 - Puhtaat jalkineet
 - Puhdas liuos
 - Liuoksen riittävä pitoisuus
 - Riittävä vaikutusaika
- Toimimaton desinfiointiallas on pahimmillaan tehokas taudinaiheuttajien levittäjä

Turvaa tuotantosi – Trygga din produktion.

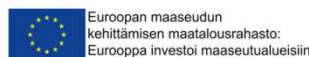

Suojaa
SiKana

Eläinkuljetusauto

- Eläinkuljetusauto voi levittää mukanaan monia sikojen merkittäviä sairauksia
 - APP
 - Porsasyskä
 - Sikadysenteria
 - Salmonella
- Kuljetusauton tulisi olla tyhjä, pesty ja desinfioitu, ei aina toteudu
 - Riskinhallintaan tarvitaan muita keinoja

Turvaa tuotantosi – Trygga din produktion.

Suojaa
SiKana

Tartuntareitti

Siat pääsevät palaamaan takaisin sikalaan

Eläintenkuljettaja tuo mukanaan

Ilman välityksellä

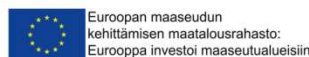
Riskinhallinta

Lastaamisjärjestelyt, ei avointa reittiä takaisin eläintiloihin

Ei eläinkuljettajaa sikalan sisälle, tarvittaessa kuskille tilan vaatteet ja jalkineet

Ilmanvaihdon hallinta
Väliovi suljettuna

Turvaa tuotantosi – Trygga din produktion.

Suojaa
Sikana

Raatojen käsittely

- Merkittävä riski
- Siirrä nopeasti pois sikalasta
- Käsittelyssä aina kertakäyttöhanskat (tai käsien pesu ja desinfektio käsittelyn jälkeen)
 - Suojaat myös itseäsi

Turvaa tuotantosi – Trygga din produktion.

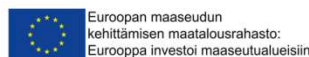

Suojaa
SiKana

Raatokontti

- Estä eläimien pääseminen raatoihin käsiksi
- Raatoauton käynti aina tautiriski
 - Raatojen säilytykseen panostaminen kannattaa
- Raatokontin sijainti?
- Raatoauton käynti tulisi järjestää niin että se ei tule sikalan pihaan asti
- Raatokontin pesu ja desinfektio säännöllisesti

Turvaa tuotantosi – Trygga din produktion.

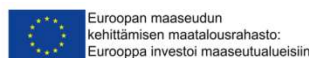

Suojaa
SiKana

Rehuhygienia

- Rehuun liittyviä riskejä
 - Taudinaiheuttajat, esim. salmonella
 - Mykotoksiinit
 - Pilaantuminen
- Rehuhygienian edellytykset
 - Rehuraaka-aineet laadukkaita, eivätkä sisällä taudinaiheuttajia
 - Rehun varastoinnissa huolehditaan säilyvyydestä ja rehujen puhtaana pysymisestä
 - Rehuvarastot ja ruokintalaitteet pidetään puhtaina

Turvaa tuotantosi – Trygga din produktion.

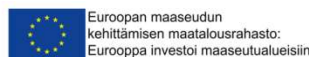

Suojaa
SiKana

Rehujen hankinta

- Hankinta ETT:n positiivilistan toimijoilta
- Jos haluat itse tuoda rehuja
 - Onko sallittu tuotantosopimuksessa?
 - Ota yhteyttä Ruokaviraston rehuvalvontaan
 - Muista eräkohtainen salmonellanäyte ennen käyttöönottoa
- Hankintamäärät suhteessa omaan varastointimahdollisuuksiin ja kulutukseen

Turvaa tuotantosi – Trygga din produktion.

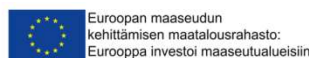

Suojaa
SiKana

Rehuvilja

- Itse tuotettu vilja
 - Kuljetuksissa puhdas kalusto ja kuormat peitetyinä
 - Kuivaamon haittaeläintorjunnasta huolehdittava ympäri vuoden
 - Puhdista kuivaamo ennen puintien aloittamista
 - Varastointi suljetuissa ja puhtaissa siiloissa
- Ostovilja
 - Ostettavan viljan alkuperä tunnettava
 - Tarkista itse varastointiolosuhteet
 - Turvallisin vaihtoehto sopimusviljely?

Turvaa tuotantosi – Trygga din produktion.

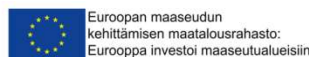

Suojaa
SiKana

Rehujen varastointi

- Siilojen merkintä alkutuotantoasetuksen mukaisesti
- Irtorehut suljetuissa, haittaeläimiltä suojatuissa siiloissa
- Säkkitavara lavoilla siistissä, haittaeläimiltä suojatussa varastossa

Turvaa tuotantosi – Trygga din produktion.

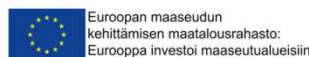

Suojaa
SiKana

Puhdistaminen

- Siilot, rehuvarastot ja niiden ympäristö puhdistetaan säännöllisesti
- Liemiruokinnassa huomioitava erityisesti hygienia
 - Putkissa seisova rehu pilaantuu nopeasti
 - Liemiruokintalaitteisto oltava helposti puhdistettavissa
- Ruokintakaukalot helposti puhdistettavia, pyri estämään sikojen ulostaminen kaukaloihin

Turvaa tuotantosi – Trygga din produktion.

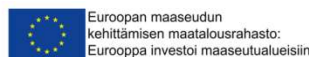
Suojaa
SiKana

Leviäminen sikalan sisällä

- Eläimestä toiseen, osastolta toiseen
- Ryhmästä seuraavaan

- Miten leviää?
 - Suoraan eläinten välillä ➡ Kertatäyttöisyys
 - Ihmisten välityksellä ➡ Työjärjestys, osastointi
 - Välineiden välityksellä ➡ Puhtaanapito, osastointi
 - Ympäristön välityksellä ➡ Pesu ja desinfektio

Turvaa tuotantosi – Trygga din produktion.

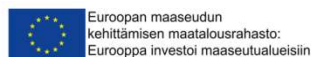

Suojaa
SiKana

Eläinten välillä

- Kertatäyttöisyys
- Olennaista on, että tyhjennetään kokonaan ennen seuraavien saapumista
 - Ei suoraa kontaktia eri-ikäisten sikojen välillä
 - Edellytys onnistuneelle pesulle ja desinfektiolle

Turvaa tuotantosi – Trygga din produktion.

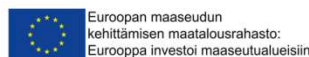

Suojaa
SiKana

Työjärjestys

- Nuorilla eläimillä heikoin vastustuskyky
- Tavoitteena suojella herkimpiä yksilöitä tartunnalta
- Riskinä taudinaiheuttajien kulkeutuminen eläintenhoitajan vaatteissa, jalkineissa ja käsissä sekä tarvikkeissa
- Työjärjestys nuoremista vanhempiin

Turvaa tuotantosi – Trygga din produktion.

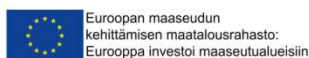

Suojaa
SiKana

Osastointi

- Tarkoituksena estää taudinaiheuttajien kiertäminen sikalan sisällä
- Vähintään eri ikäryhmät omiin osastoihin
- Haalareiden ja jalkineiden vaihto sekä käsien pesu ja desinfektio osastojen välillä
 - Jos ei mahdollista, vähintään jalkineiden ja välineiden pesu, käsihygienia

Turvaa tuotantosi – Trygga din produktion.

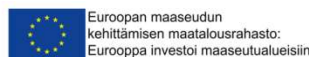

Suojaa
SiKana

Pesu ja desinfektio

- Tavoitteena vähentää mikrobien määrää pinnoilla → taudinaiheuttajat pois
- Likaa ei voi desinfioida
- Pesulla suuri merkitys
- Kuivuminen tärkeää
- Pintapuhtausnäytteet

Turvaa tuotantosi – Trygga din produktion.

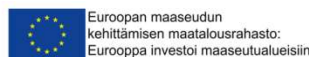

Suojaa
SiKana

Sairaiden eläinten hoitaminen

- Sairaskarsinat vai sairaosasto?
- Hoidetaan viimeisenä
- Kiinnitä huomiota lääkityshygieniaan
 - Neulan ja ruiskun vaihto?
 - Automaattiruiskujen puhdistus
 - Lääkkeiden säilytys

Turvaa tuotantosi – Trygga din produktion.

Suojaa
SiKana

Kiitos! Kysymyksiä?

Tulevia koulutuksia

To 11.2. Smittskydd på svingårdar

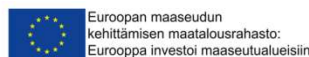
To 18.2. Sikatilojen rehuhygienia

Pe 19.2. Foderhygien på svingårdar

To 18.3. Ulkoilevien sikojen tautisuojaus

Pe 19.3. ja to 15.4. Investoivat tilat

Turvaa tuotantosi – Trygga din produktion.

Suojaa
SiKana

Kiitos! Kysymyksiä?

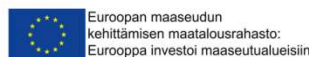
Suojaa SiKana –hanke tarjoaa ilmaista tilatason tautisuojausneuvontaa Varsinais-Suomen, Satakunnan, Pohjanmaan ja Pirkanmaan alueilla.

- Biocheck-arvioinnit
- Apua tautisuojausratkaisujen suunnittelussa vanhoihin ja uusiin tiloihin: tautisulku, lastaustilat, karanteenin toteutus jne.
- Pienryhmäkoulutusta tilan työntekijöille tai yhteistyökumppaneille

Tilakäyntien varaaminen

- kati.nasaro@fimnet.fi, puh. 050 347 2852

Turvaa tuotantosi – Trygga din produktion.

Suojaa
SiKana